

YENİLENEBİLİR ENERJİ ○ Söyleşi

Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Mehmet Acarla: “Yatırım için Yeni İhaleleri Bekliyoruz”

Firma olarak güneş ve rüzgar enerjisinde yatırım yapmak istediklerini, bu nedenle de yeni açılacak ihaleleri beklediklerini dile getiren Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Mehmet Acarla, yatırımcılar için öngörülebilirliğin önemine vurgu yaptı.

Öncelikle Borusan EnBW Enerji olarak firmanızın portföyünden bahsedebilir misiniz?

Firma olarak sadece yenilenebilir enerji alanında faaliyetler yürütmekteyiz. Portföyümüzde şu anda 50 MW'lık bir hidroelektrik santralimiz bulunuyor. Bunun dışında 320 MW'lık kapasiteye sahip rüzgar santralimiz bulunmakta. Buna ek olarak 6 MW'lık bir güneş santralini de devreye aldık. Dolayısıyla üç alanda da yatırımlarımıza devam ediyoruz. Jeotermal enerji konusunda da geliştirme fazındayız ve iki adet lisansımız bulunuyor. Bu alanda sondaj çalışmalarımız sürüyor.

2016 yılı içerisinde rüzgar enerjisinde 3 çalışmamız devam ediyor. Bu projelerden birinde, daha önce hataya geçirdiğimiz rüzgar projemizde kalan son 4 türbini devreye alacağız. Diğer bir projemizde Tekirdağ Balabanlı'da bulunan 50 MW'lık rüzgar santralimize ek türbin yatırımı gerçekleştirmekteyiz. Tüm bu projelerimizin dışında Gaziantep Kartaldağ'da bulunan 63 MW kapasitedeki santralimizin yatırımına başladık. 2017 yılı içerisinde yatırımı sonuçlandırmayı hedefliyoruz.

Bu projelere ek olarak Gelibolu'da Saroz projemiz bulunuyor. İdari izinlerin alınması süreci içerisindeyiz. Mevcut ve planlanmış projelerimizden daha da önemli olan konu ise yeni ihaleler. Artık yatırım yapılabilecek proje kalmadı ve firma olarak yatırım yapmak istiyoruz. Hem güneş hem de rüzgar enerjisinde yatırımlar yapmayı hedeflemekteyiz.

Mehmet Acarla
Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü

Fosil yakıtların fiyatlarında yaşanan düşüş, yenilenebilir enerjilere yönelik yatırımları etkileyebilir mi?

Yenilenebilir enerjiler konusunda bilindiği gibi bir destekleme mekanizması bulunuyor. Destekleme mekanizması stratejik bir karar. Bu mekanizma sürdüğü sürece fosil yakıt fiyatlarının düşüşü, yenilenebilir enerjilere yönelik yapılacak yatırımları etkilemesi söz konusu değil. Bir rüzgar santralinin destek mekanizması olmadan yatırım yapabildiğini düşünenecek olursak, alınan kredinin geri ödemesinde sıkıntı yaşanacağını

YENİLENEBİLİR ENERJİ ○ Söyleşi

düşünüyorum. Mevcut durumda Türkiye'deki serbest piyasada oluşan koşullar, yatırımların gerçekleştiği dönemin altında. Dolayısıyla yenilenebilir enerji alanında yatırımların sürmesi isteniyorsa destek mekanizmalarının devam etmesi gerekiyor.

Baktığımızda doğalgaz ve petrol fiyatlarının aşağı doğru hareketi, dünyadaki arz - talep dengesizliği nedeniyle oluştu. Tüm dünyada büyüme anlamında dev bir fren dönemindeyiz. Özellikle hammadde fiyatlarında çok etkili olan Çin'de düşüş yaşanması, akabinde ise dünya genelinde düşüş yaşanması, tüm bu durumunun karşısında Kuzey Amerika'da kaya gazı ve kaya petrolü alanında üretim fazlasının oluşması, fiyatların aşağı doğru hareketlenmesine neden oldu.

Mevcut durumun ne kadar süreceği konusu ise bilinmeyen bir süreç. Fiyatların düşme eğiliminde olması Türkiye'de elektrik fiyatlarının da düşmesine neden oluyor. Türkiye'de doğalgazdan elektrik üretimi hala çok önemli bir yer tutuyor.

Her ne kadar oransal olarak düşmüş olsa dahi, kömür ve hidroelektrik santralleriyle aşağı yukarı aynı seviyelere gelmiş durumda. Bu durum doğalgazın önemli bir faktör olmasına olanak sağlıyor. Dolayısıyla fosil yakıtlarda yaşanan fiyat düşüşleri muhakkak elektrik fiyatlarında da düşüş meydana getiriyor.

Türkiye'de bir arz fazlası sorunu da bulunuyor. Türkiye'de talep artışı beklendiği gibi olmazken çok sayıda yeni santral devreye girdi. Bir santrali planlandıktan ve yatırım kararı alındıktan yaklaşık 4 ya da 5 yıl sonrasında devreye alabiliyorsunuz.

Dolayısıyla bugünlerde devreye giren santrallerin yatırım kararları 4- 5 yıl öncesinde alındı. O dönem beklentiler çok farklıydı, talebin arza paralel bir yön seyredeceği düşünülüyordu. Öngörüldüğü gibi bir durum gerçekleşmedi ve arz fazlası fiyatlar üzerine çok büyük baskı oluşmasına neden oldu. Tüm bu nedenlerden ötürü yenilenebilir enerjiler alanında da teşvik olmadığı taktirde yatırımların devam etmesi mümkün değil.

Yenilenebilir enerjiler konusunda oluşturulan mevzuatlarda çok sık değişiklikler yaşanıyor. Sizin mevzuatta eksik görmüş olduğunuz noktalar bulunuyor mu?

Türkiye 2001 yılından itibaren enerji kaynaklarının özelleştirilip piyasaların açılmasına kadar uzunca bir süreç geçirdi. Bu süreç içerisinde bir yandan dünyadaki iyi örnekler baz alınarak mevzuatsal yapıyı oluşturulurken, bir yandan da süreç içerisinde öğrenildi. Hem yatırımcı hem devlet süreç içerisinde öğrene öğrene sektör büyüdü. Bu nedenle doğal olarak sıkıntılar yaşanıyor. Fakat dünyada baktığımızda durum çok farklı değil. Mevzuat değişiklikleri Türkiye'de olduğu kadar dünyada da yapılabiliyor. Biz sadece kendi santrallerimiz açısından etkisi olabilecek düzenlemeleri araştırdığımızda 34 değişikliğin olduğunu gördük. 34 mevzuat değişikliğinden bir kısmı olumlu yönde olurken bir kısmı olumsuz olmuş. Mevzuat değişiklikleri olacak bu kaçınılmaz bir durum. Çünkü hem piyasa şartları hem de devletin stratejik ağırlıkları değişebiliyor.

Mevzuat düzenlemelerinde kritik olan nokta değişikliklerin geriye doğru işlememiş olması. Bir yatırımcı için en önemli konu öngörülebilirliktir. Yatırıma karar verilirken her şeyden önce bir kanunî çerçevemiz bulunuyor ve bunun değişmeyeceğini öngörüyoruz. İkincisi piyasa şartları. Yatırımcılar piyasa şartlarını kendileri tahmin ediyor. Bu tahminler on yıl, yirmi yıl ve kırk yıla kadar yapılabiliyor. Bu tahminlerde piyasanın nasıl gelişeceği öngörülerek hareket ediliyor. Burada tüm sorumluluk yatırımcıların. Fakat mevzuatsal açıdan geriye yönelik değişiklikler olduğunda bu durum önemli sıkıntıların yaşanmasına neden olabiliyor. Maalesef son dönemde buna benzer örnekler yaşamaktayız.

Öngörülebilirlik çok kritik bir konu. Yatırımların sürdürülebilir olması çok çok önemli. Burada sürprizlerle karşılaşmak yatırımcılar için kötü bir durum. Bu durumu anlatıyoruz ve anlayışla da karşılaşıyoruz. En çok istediğimiz mevzuat değişikliklerinde sektörün mutlaka fikrinin alınması. Sektörün istediği her zaman doğru olmayabilir ama fikirlerin alınması sakıncalı noktaların farklı açılardan değerlendirilmesi gerekir. Sektör olarak istediğimiz bu. Bunu da büyük ölçüde başarıyoruz.

YENİLENEBİLİR ENERJİ ○ Söyleşi

Borusan EnBW Enerji olarak İTÜ Mimarlık Fakültesi'nde gerçekleştirmiş olduğunuz yarışmayla ilgili bilgi verir misiniz?

Özellikle rüzgar santrallerimizde, enerjiyle ilgili tüm işlemleri kontrol ettiğimiz santralin beyni olan kumanda binamız bulunmaktadır. Enerji alanında ilk yatırımımız 2009 yılında devreye girdi. O günden bu yana biraz daha iyileştirerek bu kumanda binalarını hayata geçirdik. Fakat işlevsellik açısından ve başka birçok kriterden yeni bir yapı arayışımız oldu. Yenilenebilir enerjiye yatırım yapan bir firma olarak sürdürülebilirlik bizim açımızdan önemli.

Atık sudan faydalanabilen, güneş ışığından maksimum yararlanabilen, kendi enerjisini kullanabilen ya da en çok tasarruflu sağlayabilen, çabuk kurulabilen, maliyeti makul vb. kriterler belirleyerek, kendi bünyemizde bir proje gerçekleştirdik.

Bu projenin bir safhasında Teknik Üniversite gibi mimarlıkta Türkiye'de ve dünyada ismi olan bir kuruluş ile ortak bir çalışma yapma kararı aldık. Böylece gençlere fikir üretmeleri için bir fırsat vererek rüzgar evi isminde bir konsept geliştirdik.

Bu konsepti bir yarışma haline getirdik ve geçtiğimiz günlerde bu yarışma sonuçlandı ve ödülleri verildi. Yarışmada çok güzel çalışmalar yapıldı ve bizim için de çok verimli sonuçlar ortaya çıktı. Ümit ederim

öğrenciler için de verimli bir şekilde sonuçlanmıştı. Çünkü Türkiye'nin yarınlarına, gelecek nesillere bir şeyler bırakmak için çalışıyoruz ve gençler de bunun bir parçası. Yarışmada birinci seçilen fikir için uygulama safhasına geçilecek. Birinci olan fikir bizim bundan sonraki çalışmalarımızda tip projemiz olacak.

Rüzgar santrallerimizde bu binayı kullanacağız. Uygulanabilirlik açısından mutlaka proje üzerinde revizyonlar olacak. Bizim asıl istediğimiz fikirdi ve onu aldık. Şimdi ise önemli olan bu fikri uygulanabilir kılmak. Hem çalışanlarımızın rahat çalışabileceği hem de bizim zevkle gösterebileceğimiz çok güzel bir proje ortaya çıktı.

Son olarak eklemek istedikleriniz?

WEC dünyadaki en büyük enerji organizasyonu ve Türkiye'de yapılması çok önemli. Özellikle gelecek yıllara yönelik beklenen değişiklikler, enerji piyasalarının nasıl gelişeceği, yenilenebilir enerji alanında neler yaşanacağı, teknoloji alanındaki gelişmelere yönelik fikirleri duyabildiğimiz, tartışmaların olduğu önemli bir kongre gerçekleşti.

Enerji piyasası değişikliklere gebe. Türkiye'de bunu yaşıyoruz ve yaşadıkça görüyoruz. Gelecekte nasıl bir enerji dünyasında olacağımız konularının tartışıldığı bir kongre. Her durumda bugünkü kalıplarımızın çok dışında bir yapı olacağını göreceğiz.

